

Tendens. Vi går op i mere og andet end fest, druk og sex. Sådan lyder det fra et stigende antal unge, der gør oprør mod niveauet i reality-TV.

Unge vil have TV med mere substans

Af Birgitte Rahbek og Nynne Hein Møller
 // bra@berlingske.dk og nyhm@berlingske.dk

»Kan du så godt lide at klæde dig ud som en russisk roulette?«

Med det spørgsmål blev Paradise-baben Amalie Szigethy danmarksbekendt. Samtidig satte det nye standarder for det intellektuelle niveau i realityprogrammer målrettet landets unge.

Mens »Paradise Hotel« i den kommende sæson kører for niende år i træk, har danske unge de seneste år ligeledes kunne stifte bekendtskab med »Kongerne af Rømø«, »Fristet«, »Divaer i junglen«, »Singleliv«, »For lækker til love« og mange andre realityprogrammer på især Kanal 4, Kanal 5 og TV3. Fælles for programmerne er, at mange deltagere er leveringsdygtige i citater og betragtninger a la Amalies, og at de er populære blandt en del unge TV-seere. Andre unge efterlyser imidlertid mere åndrigt indhold i programmer målrettet deres generation.

Den 17-årige gymnasieelev Martine Amalie Krogh har set sin del af realityprogrammer. For en lille måneds tid siden fik hun nok, da hun så en episode af »Fristet«. Bunden var nået, mente gymnasieeleven, som skrev et debatindlæg i Politiken.

»Underholdningsprogrammerne til min generation bliver mere og mere unintelligente og amoralske. Man kan selvfølgelig bare lade være med at se dem. Men vi er rigtig mange, der alligevel er endt med at se realityprogrammer, fordi det er det, der er i TV til unge. Vi bliver spammet med programmer, hvor en betydelig del af deltagerne nok ikke er de mest intelligente i vores generation, og som handler om, at deltagerne skal konkurrere, ydmyge hinanden eller udstille sig selv,« siger Martine Amalie Krogh.

Efter sit debatindlæg er hun blevet opsøgt af jævnaldrende, som udtrykker sympati for hendes synspunkter. Og i Martine Amalie Kroghs øjne er problemet ikke blot, at den åndelige føde i realityprogrammerne er beskedent.

»Jeg synes også, at det er virkelig uheldigt, at min generation fremstår som tåbelig og unintelligent. Det virker som om, at unge ikke går op i andet end at feste, drikke og have sex, og

det er ikke noget retvisende billede. Vi er mere intelligente og medmenneskelige, og vi vil gerne gøre noget for at forbedre verden,« siger Martine Amalie Krogh, som langt fra er alene.

»Fire hjørners middag« på Ananas

Da Facebook-siden »Kan den her ananas få flere fans end Sydney Lee?« blev etableret, satte den gang i en regulær bevægelse for flere underholdningstilbud med substans til den unge generation.

»Det begyndte som en joke,« fortæller Emil Wilk, som sammen med Thor Martin Jensen står bag siden.

»Vi syntes, at det virkede helt hul i hovedet, at man i dansk TV dyrker det dumme og det overfladiske,« siger Emil Wilk.

I løbet af ingen tid blev deres side en af de største Facebook-sider i Danmark med over 275.000 fans, og en efterfølgende analyse har vist, at langt de fleste, som har »liket« siden er under 25 år. Det fik de to herrer til at tænke, at det måske var tid til, at ungdommen gik sammen for via kollektiv intelligens at skabe det, som de gerne vil se, og Facebook-siden blev forvandlet til et TV-laboratorium med åben idéudvikling. Med etablerede partnere som TV-kanalen DR Mama og kommunikationsvirksomheden We Love People på sidelinjen har »Kan den her ananas få flere fans end Sydney Lee?« i løbet af de seneste måneder bl.a. kunnet byde på programmer som »Fire hjørners middag«, et brugerskabt talkshow og »Happy News«.

»Vi vil have TV, som har noget på hjerne og hjerte og repræsenterer noget andet end reality-TV i særdeleshed og 00'erne mediebillende i almindelighed. Tidsånden har ændret sig. Vi tror på, at det nuværende årti handler om værdier som fællesskab og samarbejde i stedet for egoisme og konkurrence. Værdier der gennemsyner et program som »Paradise Hotel«, der handler om ydmygelse, konkurrence og egoisme,« siger Emil Wilk.

Kloge unge er ikke så underholdende

Et andet pip, der har vakt genklang, kommer fra en mand i 30'erne ved navn Morten Fog, som tidligere på måneden på TV3 Danmarks Facebook-side opfordrede kanalen til at satse på andre typer programmer end »Fristet« og

»Paradise Hotel«. »Det er okay, at I kun vil lave TV for én målgruppe (12-25-årige). Men skulle I ikke prøve at stille lidt højere i kvalitet alligevel,« skrev Morten Fog blandt andet. Og der gik ikke mange timer, før horder af mennesker havde »liket« hans udbrud. I skrivende stund er der tale om 9.000 afslagsen, og opslaget har foranlediget over 500 kommentarer.

Ifølge Elisa Lykke, som er TV-caster og har castet til flere realityprogrammer, er der en

speciel årsag til, at det er de mindre skarpe unge, der fylder sendefloden.

»Folk, som er kloge og vil have en uddannelse, har tilbøjelighed til ikke på samme måde at træde ud af de firkantede rammer. Og det er ikke underholdende at se på. Den slags typer træder ikke ud af boksen, hvorimod der ikke er mange som Amalie og Sidney Lee. Det er ikke lige dem, man møder i kantinen eller på sin skole,« siger hun.

Grev Wedels Plass Auksjoner er et ledende norsk auksjonshus som hvert år opnår rekordpriser (se www.gwpa.no). Vi forbereder nu vår **20-års Jubileumsauksjon** i november og Munch-Auksjonen 2012. Norsk kunst selger best i Norge.

Norsk kunst søkes

Vi vurderer og henter kunst i København 16. oktober

Send foto på post@gwpa.no eller avtale et møte med vår ekspert **Hans Richard Elgheim** på tlf. + 47 920 42 306. Også hjembesøk.

Edvard Munch Madonna, fargelitografi, selges på Munch-Auksjonen, Munchmuseet i Oslo, 4. juni 2013.

Gwpa

GREV WEDELS PLASS AUKSJONER

Spesialister på Edvard Munch og norsk 1800- og 1900-tallskunst av høy kvalitet
 Grev Wedels Plass 2, 0151 Oslo, tlf. (+47) 22 86 21 86, post@gwpa.no, www.gwpa.no

Forsker: Godt at

TV-billeder. De fleste unge kan godt forholde sig kritisk til reality-TV, selv om programmerne fremhæver ekstremer, mener ungdomsforsker.

Elisa Lykke har bl.a. været med til at finde medvirkende i en lang række realityprogrammer. Hun er vild med »Ananas-bevægelsen« og synes, at det er dejligt, hvis de unge vil have anderledes kalorier på TV. Men hun påpeger samtidig, at det vil kræve en mindre revolution at ændre billedet af deltagerne i reality-TV.

»Man må tage udgangspunkt i formatet, og man får ikke en teologistuderende til at melde sig til »Paradise Hotel«. Jeg ville elske at caste

på programmer med andre typer, og vi f.eks. kunne finde en smart, skæv og anden type – en klog studerende. Men man skal finde nye formater, der kan tiltrække dem,« siger hun.

Kritik får ikke TV3 til at ryste i bukserne

Selv om Martine Amalie Krogh og gymnasielkammeraterne har fået nok af TV3 og deres realityprogrammer, er det ikke noget, som får TV3s programchef, Morten Mogensen, til at

ryste i bukserne. »Jeg synes, at det er relevant at diskutere TV-programmer, men jeg kan ikke genkende, at unge vælger vores programmer fra. Vi stiger faktisk blandt den unge målgruppe, og det er det, jeg forholder mig til. Vi synes på ingen måde, at vi appellerer til laveste fællesnævner. Vi underholder vores seere, og vi har flere end nogensinde, der har meldt sig til næste omgang »Paradise Hotel«,« siger han.

unge vil have flere nuancer end de ekstreme

Af Birgitte Rahbek og Nynne Hein Møller
// bra@berlingske.dk og nyhm@berlingske.dk

Forsker Jens Christian Nielsen fra Center for Ungdomsforskning på Aarhus Universitet glæder sig over, at nogle unge gør oprør mod det billede af nutidens unge, som bliver præsenteret i reality-TV.

»Det er den rigtige vej at gå. Men kan ikke anklage realityprogrammerne for at udbrede nogle bestemte værdier. De er en hyperudgave af noget, som vi også ser alle mulige andre steder i samfundet. Mens realityfænomenet fremhæver ekstreme, sender et program som »X Factor« jo også et signal om, at ungdommen er totalt selvfremskaffende. Men ude i virkelig-

heden er der jo også rigtig mange unge, som er usikre, og som knokler i uddannelsessystemet for at erhverve sig kompetencer. De unge bliver bombarderet med krav til – og billeder af – hvordan de skal være,« fortæller Jens Christian Nielsen og tilføjer, at han netop har hørt et foredrag af en norsk psykiater.

»Og han mente, at de unge i dag ikke bare har præstationsangst. De har også præsentationsangst.«

Reality og porno sender samme type signaler

Ungdomsforskeren mener ikke, at der er noget entydigt svar på, hvordan realityprogrammerne påvirker unges selvbillede. De fleste unge har et fornuftigt forhold til reality-TV, og

de kan godt forholde sig kritisk til programmerne:

»Men selvfølgelig kan den type TV-programmer være med til at give et billede af, at alkohol, udseende og selvfremskaffelse betyder enormt meget. Programmerne sender et signal om, at der er mere værdi i at drikke sig fuld, være sjov og have en veltrænet krop end det modsatte. Der er ikke forsket i området, men det er nok ikke helt skævt at skele til forskning i, hvordan pornografi påvirker unge. Den viser, at de fleste unge godt kan adskille deres egne følelser og sexliv fra porno, men samtidig sætter pornografien også nogle standarder for nogle grupper af unge om i forhold til, hvordan de skal præstere seksuelt,« siger han.

Emil Wilk (tv.) og Thor Martin Jensen har startet »Ananas-bevægelsen« i protest mod reality-TV. »Vi tror på, at det nuværende årti handler om værdier som fællesskab og samarbejde i stedet for egoisme og konkurrence,« siger Emil Wilk. Foto: Jeppe Vejle

TV for unge

1960erne: At være ung

Efter lanceringen af det første danske TV-program målrettet unge i 1955, kommer der fut under udviklingen af TV til unge i 1960erne. Blandt programmerne er »Magasin Ungdom« med fokus på ungdomsrelevante emner som værnepligt, forlovelse og uddannelse samt programserien »Redaktion U-66«, som gør sig bemærket ved ikke kun at fokusere på den velfriserede ungdom. I 1968 kommer »Ansigt blandt unge« – et kritisk, diskuterende program om datidens unge og deres syn på emner som ægteskab, kvindeliv, boligforhold, socialisme, narkotika og sex.

1970erne: Samfundskritik og satire

DRs Ungdomsredaktionen bliver etableret i 1973 og viderefører den samfunds- og kulturkritiske linje fra »Ansigt blandt unge« tilsat humor med indslag som »Kaptajn Klydes Flimmer Cirkus«.

1980erne: Musik og unges hverdag

Nye toner i ungdoms-TV. Blandt andet i Ungdomsredaktionens programmer »Rapport fra en baggård« og »I Sandhedens tjeneste« med Poul og Nulle (Poul Nesgaard og Elith Nykjær Jørgensen) som værter. Deres brug af ironi og oplevelsespræget journalistisk er banebrydende. I 1987 får »Zig Zag« premiere. »Zig Zag« består blandt andet af musikvideoer, konkurrencer og indslag om kærestes, følelser og kendte mennesker.

1990erne: Ironi og fiktionsserier

I 1990 får ungdomsprogrammet »Transit« premiere. Programmet står for en fræk og ironisk tone, som især værten Casper Christensen er eksponent for. »Transit« tegner et billede af unge som friske, modige, dynamiske og fremme i skoene. I 1996 bliver DR2 lanceret som en ungdomskanal og sender blandt andet »Transit«, »Gotha – kult, kitsch og b-film« og »SuperGeil«.

2000erne og nu: Serier og reality

I år 2000 bliver TV 2 Zulu lanceret. Målgruppen er unge og unge voksne. Kanalen sender film og TV-serier som »Ally«, »X-Files«, »Friends« og »Langt fra Las Vegas«. Fra 2002 kører musik- og livsstilsprogrammet »Boogie« over skærmen. Den første omgang af realityserien »Paradise Hotel« bliver sendt i 2005. »Paradise Hotel« og andre realityserier som »For lækker til love«, »Summer i Sunny Beach«, »De unge mødre« og »Singleliv« er i dag blandt de programmer med flest unge seere. DR lancerer i 2011 DR Mama for de 15-25-årige. Programmerne får dog lave seertal, og til nytår bliver Mama flyttet over på den nye DR3-kanal målrettet de 15-39-årige.

KILDE: »DANSK TVS HISTORIE«, REDIGERET AF STIG HJARVAD SAMT DR MEDIEFORSKNING.

DELTA I DEBATTEN PÅ B.DK

Er der brug for mere hjerne og indhold i reality-TV eller er »Kongerne af Rømo«, »Fristet«, »For lækker til love« og alle de andre programmer bare helt fin underholdning? Deltag i debatten på b.dk